

15 . Gheorghieni | Județ: Harghita | Punct: Pricske | Anul: 2015

Anul: 2015

Cod RAN: 83570.03

Perioade: Evul Mediu, Perioada modernă

Epoci: Perioada modernă, Epoca medievală târzie

Tipuri sit: locuire, descoperire funerară

Categorii sit: Neatribuit, Domestic

Autori: Neculai Bolohan, Andrea Demjén, Sebastian Andrei Drob, Nándor Erdős, Florin Gogâltan, Vlad Roman, Ana Ignat, Kriszta Ferencz-Mátéfi, Bogdan Ursu, Dan-Nicolae Croitoru, Emil Grigorescu, Eduard-Cristian Rotariu, Réka- Villő Balogh, Olivér Gillic, Gergely Szoboszlai

Instituții: Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași, Muzeul Tarisznay Márton, Gheorgheni, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași, Școala Generală "Fogarassy Mihály", Gheorghieni, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Muzeul Tarisznay Márton, Gheorgheni, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași, Universitatea ELTE Budapesta, Ungaria, Universitatea ELTE Budapesta, Ungaria, Universitatea ELTE Budapesta, Ungaria

Raport

Conform izvoarelor scrise vama de Pricske a funcționat deja în evul mediu târziu, dar dezvoltarea sistemului de fortificare și construirea clădirilor vamale are loc numai după venirea austrieților în scaunul Gheorgheni (1693). Odată cu reorganizarea graniței la începutul sec. al XIX-lea, vama de la Pricske a fost mutată treptat la Tulgheș. Mutarea vamei Pricske la Tulgheș, conform documentelor scrise, a avut loc în 1827.

În campaniile arheologice efectuate între 2009-2013, 2015 am cercetat în total patru clădiri de locuit și două grajduri (11).

În suprafața 22/2015 și 23/2015 a fost decopertată o mare parte dintr-o clădire de locuit, permițând stabilirea dimensiunilor ei și obținerea unor rezultate preliminare privind structura sa. Clădirea a avut o lungime de 15,6 m și o lățime de 6,4 m. Ea a fost alcătuită din trei tracturi (trei încăperi). Încăperea sudică și nordică au avut aceleași dimensiuni interioare (5,40 x 5,10 m), iar cea din mijloc, foarte probabil bucătăria, a fost de 5,40 x 3,10 m. Accesul în clădire s-a făcut în partea vestică prin încăperea din mijloc, prin bucătărie, de unde se făcea accesul în camerele laterale (Fig. 1).

Zidurile de elevație au fost construite din blocuri mari de sienit și bucăți de cărămidă legate cu un mortar alb-cenușiu amestecat cu pietriș și mică. Grosimea zidurilor este diferită: zidul despărțitor din apropierea sobei a avut o grosime de 0,62 - 0,70 m, iar zidul sudic, nordic, estic și vestic al clădirii de 0,42 - 0,48 m. După grosimea zidului se schimbă și adâncimea fundației: talpa fundației zidului de 0,62 - 0,70 m grosime ajunge până la adâncimea de 1,13 m, iar fundația zidului de 0,42 - 0,48 m grosime până la adâncimea de 0,63 m de la nivelul de călcare actual. Zidurile despărțitoare dintre cele două încăperi au fost construite mai îngrijit din pietre cu suprafață plată spre exterior, spăturile din zid fiind umplute cu pietre de dimensiuni mici și cu bucăți de cărămidă. Zidul de elevație din apropierea sobelor a fost realizat din piatră, fiind mai gros deoarece susținea hornul și împiedica astfel incendierea clădirii. Restul elevațiilor a fost foarte probabil din bârne de lemn, numai fundația fiind realizată din piatră. Zidurile de elevație au fost tencuite, în dărâmtură fiind găsite numeroase bucăți mari de tencuială.

În fiecare încăpere a fost construită câte o sobă sau un cuptor. Avem puține informații despre amenajarea interioară a încăperilor. În camera din mijloc, în bucătărie, a fost surprinsă o pardoseală din

cărămidă foarte uzată și ușor tasată, lipsind în totalitate în partea vestică. În încăperile sudice și nordice au fost identificate cele patru bârne transversale care se aflau sub pardoseala din lemn (în încăperea nordică au fost identificate patru amprente de bârne cu orientare est-vest și cu o grosime de 0,20 m; iar în încăperea sudică încă patru).

În colțul nord-estic al clădirii am identificat o groapă de par (dimensiune: 0,24 x 0,34 m) adâncită cu 0,28 m în sterilul din punct de vedere arheologic. Iar în colțul sud-estic al secțiunii am surprins o groapă de dimensiuni mari: 1,80 x 1,00 m și cu o adâncime de 0,90 m. În interiorul groapei s-a păstrat urme de lemn (Fig. 1).

Nu am reușit să întreprindem noi cercetări la fortificația de pe vârful Pricske fiindcă proprietarul terenului, Composesoratul din Gheorgheni nu a acceptat cererea noastră privind defrișarea celor șase copaci care se aflau în interiorul fortificației.

În urma cercetărilor arheologice sistematice desfășurate între 2009 - 2013 și 2015, s-a putut demonstra că la Pricske carantina s-a bucurat de maxima sa perioadă de dezvoltare în a doua jumătate a sec. al XVIII-lea. Pentru arheologia epocii moderne din România, cercetările din carantina de la Pricske sunt inedite. Ele permit, alături de sursele documentare sau analizele arheozoologice, reconstituirea vieții cotidiene într-o carantină austriacă din a doua jumătate a veacului al XVIII-lea. De asemenea reprezintă o contribuție importantă la cunoașterea materialului arheologic caracteristic acestei perioade din estul Transilvaniei.

Note

- (11) A. Demjén, Fl. Gogâltan, Archaeological Researches in Gheorgheni (Harghita County) and its surroundings (2009–2013, 2015), în Ziridava. Studia Archaeologica, 29, 2015, 375-412.

Informații suplimentare online

[Raportul 5485 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
